

az új rendi szabályok előírásai szerint meg-
ejtették a választásokat, az új Generális
Perjel P. Przedziecki Pius lett.

Megválasztása után csak nagyobb erővel
és lendülettel folytatta eddigi munkáját.
1934-ben Rómában rendházat és templomot
szerzett a Rendnek, hogy biztosítsa a rendi
növédek számára a magasabb tanulmányok
lehetőségét. Ugyanebben az évben tör-
tént a Rend várva-várt magyarországi le-
telepedése is. Személyes vezetése alatt 1934-
ben május 12-én tizenöt pálos érkezett Buda-
pestre, hogy folytassa a másfélszázaddal
előbb abbahagyott munkát. Nem követhette
szíve vágyát, hogy végleg itt maradjon,
amint óhajtott volna, de háromhónapos
ittartózkodásával sikerült átlendíteni a
meginduló pálos életet a kezdet nehézségein.
A magyar település szemefénye volt. A het-
venes években járt már, de ernyedetlen szor-
galommal tanulgatta a magyar nyelvet,
hogy majd később, mint többször kijelen-
tette, szeretett magyarjai között dolgoz-
hassék.

Majdnem minden évben ellátogatott ma-
gyarországi házaikba és szeretettel buzdi-
totta az új rendtagokat a nagymúltú Rend-
hez való ragaszkodásra és a régi szép tra-
diciók ápolására. Hatalmas kultúrtényezőt
látott a Pálosrend magyarországi történeté-
ben. Ezt a tényezőt akarta tovább fejlesz-
teni, hogy ne csak szép emlék maradjon, ha-
nem a körülményekhez képest építő és alkotó
része a magyarságnak. Tudatosan ragaszkod-
ott ezeknek az eszméknek megvalósításához
és erre sem pénzt, sem időt, sem embert
nem sajnált. Eszméknek élő ember volt.
Ezekért élt, forrt, lángolt. Szenvedni is tu-
dott értük, ha kellett, az áldozatot, a szen-
vedést, a nélkülözést megkivánta másoktól
is az eszmékért. Jóságával, mélységes, ren-
dítetetlen hitével, leereszkedő, megkapó,
őszinte alázatával meghódította az embere-
ket. Azért nem hatott meglepetésként, mikor
1937-ben a rendi nagykáptalan újból rend-
főnökké választotta. A Rend így akarta
meghálálni önzetlen munkásságát. Se a ko-
rára való hivatkozás, se a nyugalomra való
vágyódás nem tántoríthatta meg a választó
káptalant, azazattal kérték ezt az áldozatot
a Rend érdekében. Meghajolt Isten akarata
előtt s könnyes szemmel elvállalta újabb
hat évre a terhet.

Az isteni Gondviselés súlyos megpróbál-
tatásokat rótt rá és Rendjére ezen új hat év
alatt. Nagy gondok, sok nagyszerű terv kö-
zepette kitört a második világháború 1939-
ben. Pius Atya akkoriban Magyarországon
tartózkodott. Egy hónappal előbb, a szörnyű
világégest nem sejtve, repülőgépen jött

Budapestre, a magyarországi rendházak vizi-
tálására. Egészsége már nagyon gyöngé volt.
A szibériai száműzetés óta állandó lábfájása
csak fokozódott. Általános gyöngeség gyö-
törte, nagy kimerültségnek jeleit mutatva.
S állapota mindjobban rosszabbodott. Az
orvosi konzilium fehérvérűséget állapított
meg. Betegségéről eddig tudomása nem volt,
nem kezelte s így már igen előrehaladott
állapotba jutott. Az orvosok menthetlen-
nek tartották. Hosszú hónapokon keresztül
Assisi Szent Ferenc leányainak zugligeti kór-
házában, majd a Bakay-klinikán feküdt. El-
készültünk már a legrosszabbra, de legyöz-
hetetlenül ellenálló szervezete mégiscsak
diadalmaskodott. Felépült és mikor a német
hatóságoktól megkapta a beutazási enge-
délyt, P. Motylewski Norbert, csensztocho-
wai perjel kíséretében visszatért Lengyel-
országba, székhelyére. 1940-ben, május 12-én
még magyar rendtársai körében nagy alá-
zattal és áhitattal tartotta meg aranymiséjét.
A páterek ünneplésére és köszöntésére köny-
nyezve felsorolta Istennek vele szemben gya-
korolt irglamát. Minden szava visszatük-
rözte azt a belső békét és megnyugvást,
melyet csak az Istennel teljesen egyesült
lélek képes kisugározni. Szenvedéseiben, imái-
ban csak féltő szeretettel körülvelt Rendjére,
különösen magyar ágára gondolt.

Hazaérkezve csodálatosan megerősödött,
szinte visszanyerte régi erejét, de csak-
hamar meglátszott, hogy a fizikuma mégis-
csak legyöngült. Többször gyengélkedett,
időnként kénytelen volt kikapcsolódni hiva-
talos munkáiból, rövid időn belül két tüdő-
gyulladásra ment keresztül, szervezete en-
nek is ellenállt. De a fehérvérűség mindjob-
ban elhatalmasodott rajta, az utolsó hóna-
pokban teljesen megbénította működését és
végre 1942 október 2-án kioltotta áldozatos
szép életét. Rendje soha nem múló hálával
fog mindig gondolni önzetlen, áldozatos,
szép életére, páratlan alázatára és szerény-
ségére és fogyhatatlan jóságú szívére, mely
örök példaképe lesz.

P. Zembrzusky Mihály O. S. P.,

Örök Virág

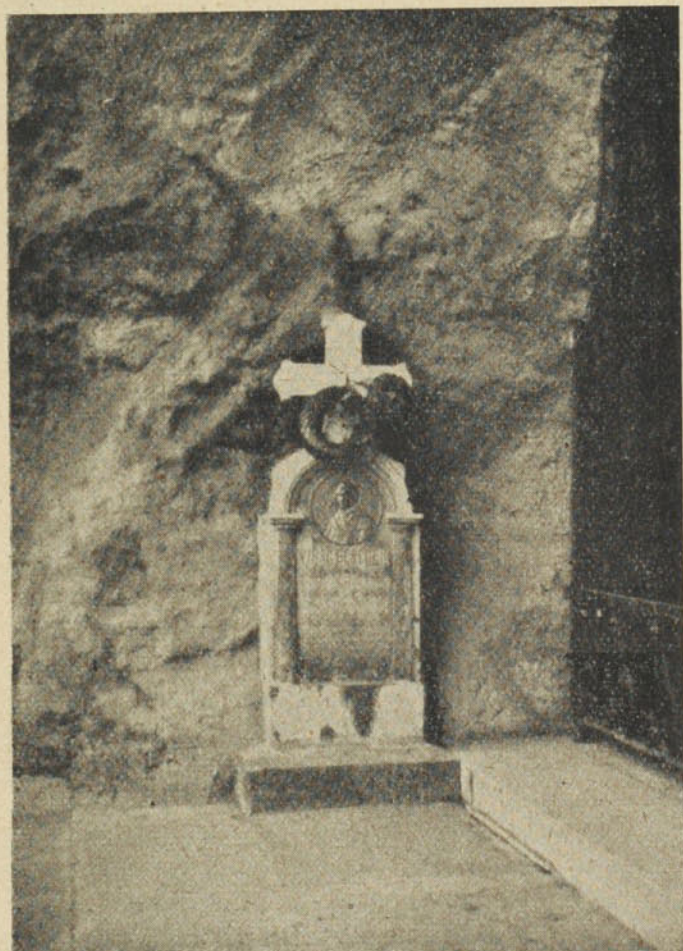
Kazinczy Virág Benedeknek, «a nemzeti
lélek tüzes ébresztőjének» halálát mélyen
fájlalva azt írja fiatal barátjának, Szalay
Lászlónak:

«Virág tiszteltes ember volt... haláláig
az ügynek élt, mindig szerette a Szentet.
Ha az idő más ízlést hoz is ránk, Virág mint

Ember mindég tiszteletes marad . . . *Boldog, aki érte életében tehet valamit, boldog, aki most tehet.*»

Idestova száztizenkét esztendeje, hogy a jó barát a jóbarátjáról ezeket írta és aki a régi nagyok írásait úgy olvassa, mintha azok hozzá is irattak volna, meleget érez e sorok olvastán. «Boldog, aki most is tehet érte valamit . . .»

Boldogok az ő rendjének ma élő tagjai, akik a tabáni temető ki-kiviruló fehér aká-

Virág Benedek sírja a pálos Szikla-templomban

cai alól elvitték a szentebb helyre az Ő földi maradványait és ott helyezték el most már végleg, ahol közelében hangzik el az ore-mus . . . és most a legáhitatkeltőbb helyen várja tovább az Igéret nagyszerű napját, mely eljövendő.

Az a szentelt föld, ahol addig pihent, nem vesztette el szentelt voltát azóta, hogy nem nyugszik benne a költő. Ma helyén szép buja gyepsík zöldje pihenteti a szemet és mikor az esteledés fürge hírnöke, a szellő végigsuhan a fű fölött, a fűszálak bántosan integetnek egymásnak és összesúgnak, már nem virrasztanak többé az örök álmodón . . .

Azon a helyen ma már nincsen nyoma annak, hogy ott porlott «az angyali ártatlanságú ember, kinek nem kelle ragyogás,

hanem csak nyugalom és szabadság» és «tántoríthatatlan lelket visele» (Kazinczy írja ezt is Róla).

Boldog, aki még most is tehet valamit — írta a széphalmi aggastyán nekünk . . . nekem is és a magyar szerzetesrend tiszteletes tagjainak, akik ott szorgoskodnak a költő sírja körül.

Én részt kérek e boldogságból, és csak annyit írok meg, hogy szép lenne, ha a tabáni sétatér azon a helyén vörös márvány lapra vésett aranybetűk hirdetnék annak a helynek egykori nagy hivatását. A hely a legpontosabban megállapítható és ha az most közel van a sétaúthoz, úgy minden sétáló kegyelettel olvasná arany betűit; ha pedig távolabb van az úttól, a sétalót úgynevezett tipegő (síma kőlapok, melyek egy lépés távolban vannak egymástól) odavezetné.

Szerettel és kegyelettel vetem fel e gondolatot.

Kazinczy üzenetének egyszerű tolmácsa vagyok csak és tisztelettel egy kis részt kérek abból a szép boldogságból.

Rexa Dezső, ny. főlevéltáros.

Karácsonyi ének a Boldogságos Szűzről

*Ujjong örvendő kara a hívő seregnek:
alleluja!*

*Királyok Királya jő szeplőtelen nászból:
Isten ujj!*

*Nagy Tanácsnak angyala született a
Szűztől ma: csillag Napja!*

*Nap, alkonyt nem ismerő, csillag örökön
ragyog, fénylik lángja.*

*Miként csillag sugarát, a Szűz szülte
Szent Fiát, hasonmása.*

*Csillagnak sugarától, a Szűznek Szent
Fiától nincs romlása.*

*Libanon cédrusszála, hasonló lesz izsóphoz,
száll a völgybe.*

*Ige, Magasság Lénye, embermódra szenvedett,
testet öltve.*

*Izaiás dalolta, zsinagóga szólt róla, a nép
mégis vak maradt, vak és döre.*

*Ha nem hitt jósainak, hitt volna pogá-
nyoknak, sybillai sorok is jövendölték.*

*Siess boldogtalan, higgy már őseidnek,
mért várod veszted, botor népség?*

*Kit Írások mondnak, elmélkedj gyermekről,
Ki Őt megszülte, Szűzi Szépség.*

Latinból: *Lengyel Rezső.*